

ZENTA és VIDÉKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztő helyiség:
Kigyó utca, 262. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt. — Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt. — Fel oldal 10 frt.
50 kr. — Negyed oldal 5 frt 50 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova a előfizetések és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők.
NYILTTÉR PETIT SORA 15 KRAJČZÁR.

Zenta, 1890. jan. 12.

Városi képviselőtársaimhoz!

— El vagyok rá készülve, hogy jelen felszólalásom miatt a szükkeblőség részéről haragot vonok magamra, sőt többen össze is fognak szidni — hátam megett. Se baj, rám fér, jó széles hátam van! csak az igazságos szó, mit most elmondani akarok, használjon. Tudom magamról, hogy az igazmondás legtöbbször keserű szokott lenni, mint az orvosság. De egy jó tulajdonságot sem egyik, sem másiktól nem lehet megtagadni, azt t. i., hogy ez is, meg amaz is sok esetben meggyógyítja a beteget.

Bizonynyal mondom, hogy az az orvos-ság-fajta tiszta igazság, mit most elmondandó leszek, egy nagyon nagy beteg számára van írva — gyógyszerül!

Ez alatt a nagy beteg alatt pedig, tiszt. képviselőtársaim — alig néhány kivétellel — Zenta város képviselőtársaságát érttem.

Ugy van! Betegnek, kislelkű elfogultság, s a férfias akarat-erő hiányában szenvedők vésszes betegének valloim én a választott képviselők nagy részét.

És hogy állításom nem rosszakaraturágalom, de hamisítatlan megfigyeléseken alapuló emberismeret, valóság, — azt szinte kézzelfoghatólag bebizonyítom.

Kezdem az első állításomon, azon: miért vádolom én kislelkű elfogultsággal az illető város atyákat?

TÁRCZA.

A csodaszer.

(Tréfás történet.)

Dr. Avas Brunó, az összes gyógytudományok nagyhirű mestere és csodás fejlesztője, nagyon életrevaló tudós volt, valóságos bölcs, ki miután embertársait beható alaposággal, hosszasan megfigyelte volt, imigyen okoskodott:

„Az élet nem egyéb mint váltakozó események láncolata, melyek majd kellemes, majd a kellemetlen érzelmeket keltenek. Az érzelmeknek pedig természetszerű eredményei: az öröm és bánat. Az előbbi megnevetet, az utóbbi sírásra fakaszt. Ez érzelmek nyilatkozatai képezik tehát az embernek szemlélhető világeletét. Már most — alkalom adtán sírni vagy nevetni tudni oly hasznos titok, melyre minden egyes embernek szert kell tennie, a ki gazdaságra, hírnévre vagy dicsőségre vágyódik. — Ámde vannak körülmények az ember életében, midőn az, legnagyobb hajlandósága mellett sem képes nevetni, sem sírni, noha a derűtség vagy busulás nagy hasznára válnék. Megesett már s nem egy emberen, hogy barátjának rendkívüli nagy szerencséjének hallatára — sírva fakadt; míg viszont legkedvesebb híve koporsója mellett is — nevetésben tört ki. Az ilyen kelletlenség számtalan bajnak volt már

Azért, kedves képviselőtársaim, most a közgyűlési teremben ma még mindég az a jelszó, hogy ki beszél, ki javasolja ezt avagy azt, — és mindenekelőtt nem az jó tekintetbe, hogy mit beszél, mit javasol az illető képviselő. — Azaz más szóval: a városi közgyűlési teremből még ma sincs kiküszöbölve az egyes személyekhez fűzött politikai nézetek rokon — vagy ellenszenve.

Felteszem példának — jól megértsen mindenki — példának okáért jönne fel Mikosevits a közgyűlésbe, s ott a közjó előmozdítása céljából tenne valamely észszerű, hasznos indítványt; — üdvösségemre fogadom! ha az még oly tiszta szándékból fakadt legyen is, a mostani képviselők nagy része csak azért sem mondaná rá arra az „Amen“-t, mert azt — Mikosevits indítványozta volna.

Kérdezem: mi ez, ha nem kislelkű elfogultság?!

Tovább megyek.

Férfiasakarat-erő hiányában is vádoltam a választott képviselők nagy százalékát. Ez is igaz és hozzáteszem: ez még az előbbinél is veszélyesebb betegség.

Vigyázz csak tiszt. képviselőtársam megláthatod magad az elédbe tartott tükörről.

Hogy rövid legyek, csak egy jelenségre mutatok rá, mely ma a beavatottak előtt már ugy is nyílt titok. — A „függetlenségi párt“ tekintélyes férfiai előtt — kik mindannyian városi képviselők is — ma

előidézője! Kérdelem tehát, miért volna lehetetlen olyan szert találni ki, mely az embert kívánsága és szüksége szerint megneveteti avagy megrikatja. Egy ilyen csodaszer kieszelése mindenestre nagy hasznára válnék az emberiségnek.

Avas Brunó, az életrevaló tudós, a nagy bölcs, hosszú fejtegetés után kitalálta — a mint legalább hirdeté — ezt a csodás szert. Tíz éven keresztül törte fejét e problema megfejtésén. Éjjel-nappal okoskodott, eszelt s kísérletezett a sok göreb és lombik mellett. — Így volt legalább megírva a lapokban, melyek sok mindent közlenek, többi közt azt is, hogy egy új szer mint ifjítja meg az öregeket.

Avas Brunó meg volt győződve, hogy kieszelt bűvös italával nemcsak hallhatatlanságot, hanem kellemes megélhetési módot is fog szerezni magának. Gondja is volt tehát rá, hogy talál-mányával mentül nagyobb hírnévet üssön, szülő-városának összes falragasztóit maga köré gyűjtő s nem maradt ház, kerítés és hirdetésmények falragasztására alkalmas egyéb hely, mely hiányát érezte volna ama beszédes, nagy plakátoknak, melyek fennen hirdették, hogy Avas Brunó, a nagy és híres tudós, mennyire boldoggá tette a világot.

A kirívó szintű plakát imigy kiáltott az emberekre:

„Egy lépést se tegyen tovább senki az Avas-féle liqueur nélkül, mely kitűnő szer használata

már tisztázott s bevégzett dolog gyanánt tekintendő az, hogy az ugynevezett „pártvezér“ nimbusza immár elvirágzott. Hogy miért, azt itt fölösleges lenne feszegetni. — tudjuk mindnyájan! És mégis mit kell minduntalan tapasztalni?

Azt, hogy a mit a „pártvezér“ magára nézve hasznot-hajtó műveletnek tart, azt rendesen keresztül is viszi; — mert nincs a választott városi képviselők nagyrésztében elegendő férfias-bátorság arra nézve, hogy adandó alkalmak esetén oda kiáltanának az arczába ekképen: Elég volt ember és ne tovább! E helyett, ilyen alkalmak adtán a képviselők nagy része ökökre szorítja kezét, mérgében, szegényében, lelki fájdalomában egy nagyot, szárazat nyel és — hallgat!

Hamis váddal illetlek-e tehát benneteket, tiszt. képviselőtársak, midőn azt mondom, hogy a választott képviselők nagy hányada — férfias akarat-erő hiányában szenved?!

Tegyétek kezeteiket szíveitek fölé, és így feleljetek.

Mondok én erre nézve nektek, kedves barátjaim, valamit.

Van a magyar szójárásnak — többek között — egy nagyon idevágó, jellemzetes közmondása, mely így hangzik:

„Jobb későn, mint sohasem!“

Nos hát, tiszt. képviselőtársaim, ha későn is egy kissé, de a jövőben tegyétek félre a közgyűlési teremben a kisbitű el-

mellett nevetet vagy sírhat, azonképen, mint azt a szükség, eszélyesség és a jó erkölcs megkívánja.

Utána volt olvasható a „Használati utasítás.“

„Az Avas-féle likör két cseppje virágos derűtséget kelt, négy cseppje már hahotára fakaszt fokozódólag a göresös nevetésig. Hat csepp élvezete pedig sziporkázó élvezet áraszt, szellemes bohókás tréfákat és rakoncátlan szójátékot idéz elő. A megrikatásra is hasonló eljárás követendő.“

Utóirat: „Lakodalmak, temetkezések, műkedvelői előadások, nagy requiemek és nagyobb jour-fixe alkalmára tetemes az árleengedés.“

Dr. Avas Brunó, az életrevaló föltaláló, ép csodaszereit rendezgeté laboratóriumában, midőn Brigitta, az ő angyaljóságú felesége lépett be hozzá.

A jó asszony hervadt arczának minden barázlájába mélyeséges bánat fészkelte be magát.

Óh, barátom, jó Brunóm, — mondá zokogó hangon, ő, a kedves teremtes, meghalt.

— Ki?

— A kedvenczem, Filipp.

Ez a Filipp egy jókora vén — kandur volt, annyira ostoba, hogy a pénzébe szétrakott patkány méregből torkoskodott, minek az lett a vége, hogy kiadta páriáját.

— Meghalt — szólt sajnálkozólag Brunó tudor, — kár érte, valóban sajnálom a szegény páriát.

ogultságot s még inkább a gyáva meghunyászkodást!

Van veletek becsületes jó szívetek, s értelmes gondolkozástok! Ezekről kérjétek ti tanácsot és senki mástól! De aztán ezt a tanácsot meg is tartástok!

Higyjétek meg, kedves testvérek, ha saját eszetek és szívetek jobb érzelmei után cselekesztek, bensőtökben oly édes megnyugvást fogtok majd érezni, minőt ezelőtt való életetek idejében — még soha!

És viszont legyetek meggyőződve, mikép csak akkor, midőn ti saját lábatokon fogtok járni, lesz csak egészséges gondolkozással bíró képviselők Zentának, — mely hogy mihamarabb bekövetkezzék, tiszta szívből óhajta egyik szerény társatok:

Egy virilista képviselő.

Az érzékekről.

Irtta és a „Z. Gazdakör” 1890. jan. 1. tartott társasestélyén felolvasta:

Tóth Lajos

gym. tanár, gazdaköri elnök.

Tisztelt hallgató közönség!

Ha az egészséges ember az év bármely szakában körültekint a természetben: bizonyára, szépnek, elragadóknak fogja azt találni. — Szép a tél, midőn a pihenő természet óriási fehér lepellel leterítve álomban szendereg s a szendereg tetszalott felett az ég milliárd csillaga virraszt, vagy ha a napfény a hólepel felett milliónyi gyémántot ragyogott. — Szép a tél. — Szép az is midőn tavasszal a természet, mint egy álmából mosolygva ébredő szép hajdon, új tevékenységre, vidám, boldogító munkára serken! — Erdő, mező zöld ruhát ölt magára, mit a virágok ezrei olyan szépen kihimeznek, hogy a szív valami megnevezhetlen gyönyört érez ennek láttára! — S hogy az öröm teljes legyen: a virágok drága jó illatot, s a madárkák vidám szép éneket küldnek felénk köszöntésül. — Oh mi szép is a tavasz! — Majd elérkezik ennek forró vége is, a mi már nyárnak is beillik, s ez a kis gyermekek boldog időszaka, mert ekkor érik a szemek, szájuk egyaránt kedves, piros édes, ropogós cseresznye! — Hát a nyár? — Kell-e ennek szépségeit, az arany kalászszerű ékes ronaszág* fiait, az Alföld népe előtt festenem? S kell-e az ősz szelid szépségeit magyaráznom itt e közönség előtt, mely foglalkozásánál fogva a természet kebelén él, örül, munkálkodik? — E helyett egy igen könnyű kérdést vetek fel, melyre rövidség okáért mindjárt, magam felelek meg. A kérdés pedig ez: — mi által tudunk mi a természet imént vázolt gyönyörűségeiben részt venni? A felelet pedig ez: a ragyogó téli hóban, a virágok színében, a vetések zöldjében szemünk által; a madarak énekében fülünk, a virágok illatában orrunk, s a cseresznye ízében nyelvünk által. Ime,

Brigitta asszony nem hiába asszony s hozzá még vén asszony is, őt nem lehet megtéveszteni s észre is vette nyomban, hogy férje urának sajnálkozására csak amolyan mondva csinált részvét.

— Oh, te szívtelen ember! — mondá durzsolólag; — jól sejtettem, hogy fel sem veszed kedvenc Filippem gyászos kimúltát.

— Hogy mondhatsz ilyet? hisz én . . . én . . . hogy úgy mondjam, egészen lesújt a szomorú hír. Esküszöm. És ha — mondá magában — minden áron megtörtnek kell látszanom ám legyen!

És hogy nejének kedvében járjon, míg az könyes szeméit törli, lopva egy jót húzott a csodás italból.

— Bizony mondom . . . szavamra mondom, teljességgel meg vagyok hatva, igen . . . hahahaha!

Brigitta asszony e nevetésre dühösen fölpattant.

— Haha — hahaha! — folytató Brunó dr. kacagását.

— De uram!

— Hahaha, hahaha! — Fekezetlenül elragadta a tudomány emberét a nevetési düh. — A manó vigye el — mondá magában a csodaszergyártó. — elfévesztettem a csöppeket. . . . Lesz ezért most haddelhadd. . . . Hahahaha! . . .

(Folyt. következik.)

Csákányi Károly.

alig felelek meg az egyik kérdésre, már előtérbe lép azon másik, hogy: miként? — Az emberi testnek mindenki előtt ismeretes részei: a csontváz, mely az egész testnek gerendázata, — továbbá a húsa, a mit közönségesen izomnak, izomzatnak neveznek ezektől s az úgynevezett inaktól függ a testi erő nagysága; — nagyon fontos része az emberi testnek a bőr, mint a nedvesség és melegség szabályozója. A belső szervek, vagyis az életet fenntartó eszközök: a szív, tüdő, a máj, a gyomor a lép s a vese, — s a mit legelől kell vala említenem: az agyvelő. — Az emberi test ezen alkotó részei általában ismeretesek, s a t. hallgató közönség nagy része azt gondolja, hogy több nincs is, pedig van.

S ezt idegrendszernek nevezik. — Az imént elszámolt testrészek csak az úgy nevezett állati életnek fenntartói, míg az utóbbi az agyvelő szolgáltatában a magasabb, a szellemi életnek szerszámai. — Van ugyanis az emberi testnek egy végtelenül finom szövődéke, mely azt keresztül-külsül behálózza, át-szövi, fonja, s mely az érzés tulajdonságával bír. Testünk bármely része megérzi a meleget, hideget, kemény vagy puha tárgy érintését, mivel az idegrendszer végső gombocskái a bőr alatt mindenütt el vannak terjedve. Azonban a test egyes részein mégis rendszeresebben vannak az idegszálak kifejlődve, annyira, hogy az érzés különféle nemeinek eszközésére szolgálhatnak. — Ujjaink hegye jobban megérzi valamely tárgy puhaságát, mint pl. a könyökünk. S az ujjak hegyének ezen érzését tapintásnak nevezzük. Ha egy rózsát veszünk kezünkbe önkénytelenül orrunk felé vesszük, s megszagoljuk és megérezzük azt a kedves illatot, amit rózsa a terjeszt, mondám s szoktuk is magyarul mondani, hogy megérezzük, tehát a szaglás nem egyéb, mint érzés, az érzésnek egy külön neme; eszközök az orrban elhelyezett idegszálak, s így az orr a szaglás szerve, vagyis eszköze. De nini! az a kis leányka a cseresznyét a szájába teszi, s eszébe sincs, hogy azt megszagolja. Beleharap s szinte látszik a cseresznye édes íze a boldog kis arcon. Az ízt, valaminek az ízét, a mi az érzésnek egy neme, a szánk belsejében, különösen a nyelvben levő idegek által érezzük. Az ízlés szerve tehát az íny, s a nyelv. — A virágok, erdők, mezők színeit s a csillagok fényét szemünkkel érezzük míg a madarak dajáját, a harangzúgást trombitaharsogást, s általában a hangot: fülünkkel; a látást a látóidegek, a hallást a hallóidegek eszközlik; a látás szerve: a szem; a hallás szerve a fül. — Főnebbiekkel kiténik, hogy őt érzékünk van, melyek mind különböző céllal szolgálnak, u. m.: a tapintás, a szaglás, az ízlés a hallás és a látás. (Folytatás következik.)

Gazdasági levél.

a Tisza partjáról.

A bácskai tisztes földművelő osztály számára.

Irtta: Szobonya Bertalan.

Ami pedig azt illeti, hogy ne a földben keressük az istent, ebben is sok igazsága van a magyar gazdának, de ezt is épen oly helytelenül fogja fel, mit a takarmány termelést és a macska lovakkal való szántást. Hát hiszen ha én a földben keresem is az istent, nem cselekszem helytelenül, mert a komoly munka sokban hasonlít az isten dicsőítéséhez. A ki dolgozik, az nem vétkezik tanítja a szentírás és ha én a föld felszínénél lejjebb hatolok, akkor én bizonyára okszerű munkát fogok végezni, ez az okszerű munka aztán szép haszonnal viszonyozza az én fáradságomat és így a ki azért dolgozik, hogy gyarapodjék a ki azért hatol lejjebb a megszokott 4 hüvelykes szántásnál, hogy nagyobb jövedelmet vegyen ki a földből, az bizonyára olyan munkát végez a mely tetszik az istennek és így nem volt helytelen dolog mélyíteni, vagyis a földben keresni az istent.

Azonban a mélyítésnek is van határa. Ami gazdag bácskai talajunk megengedi azt, hogy egyszerre 2—3 hüvelyk vastagságu új földréteget is felhozhatunk a felszínre, mert az altalaj a legtöbbször egy, sőt több méter vastagságu televény tartalmaz és a feltalajjal teljesen egynemű földrétegből áll és elég neki, ha november vagy decembertől márcziusig vagy ápriliséig ki van téve a légköri behatásoknak, fagnak, hónak esőnek, hidegnek, melegnek stb.; mind az által az ilyen erősen mélyített földbe soha sem tanácsos kalászos terményt alkalmazni előveteményül, hanem mindég először kapást, mert a mennyiben az alsó rétegből felkerült ásványi és szerves anyagok még felbomolva, egészen elmullott állapotban nem volnának azt a kapások meg nem simlik, míg a kalászosok igen, mert ezek a gyökereiket a felszínen terjesztik el, míg a kapások behatolnak a mélyebb rétegekbe is.

Ha meg hozzá még is tudnók trágyázni ezt a mélyített talajunkat, akkor kétszeresen nagyobb hatását fogunk tapasztalni a mélyítésnek; — de hát ha nincs a kisgazdának legkivált eleinte elegendő trágyája, ez a gazdag föld meghalálja a mélyítést trágya nélkül is azonnal, csak a mélyítést kövesse a tél és legyen kitéve az a friss szántás a téli fagy, nedvesség stb. behatásának.

Van azonban vidéke a Bácskának, a hol a televény réteg már nem oly vastag, mint a Tisza és Dunaparti részletek felé; hol ha a kis gazda úgy 6 hüvelyknyire „vétoflenségből” le találta ereszteti az ekét, már agyagot, köznyelven sárga földet hoz az fel. Hát itt semmi esetre sem szabad ezen agyagrétegből egyszerre 2—3 hüvelyknyi részletet felhozni, mert ez esetben 1—2 év is kell ahhoz, hogy az az idegen természetű oltalaj a fekete feltalajjal jól összevegyüljön, illeve, hogy azt javítsa, — kevesebbet kell hát felhozni belőle; egy fél hüvelyk réteg elegendő egyszerre.

És ha nem tanácsoltuk az előbb, hogy a 2—3 hüvelykre felhozott televényréteget kalászosok alá alkalmazzuk, itt, hol fel hüvelyk idegen anyagot keverünk a fekete altalaj közé, határozottan el kell tiltanunk — a kapásokon kívül — bármely termény alkalmazását.

Minden mélyítés után trágyázni kell! Erre tanít a talajisme és ha ezt mellőzhetjük és az 1—2 méteres televényrétegnél, már itt hol az altalaj eltérő minőségű az altalajtól, — mellőzni nem szabad, nem lehet, mert itt a trágyára azért nem nagy szükség, hogy a benne levő maró anyagok, ammoniak, salétromsav és a többi a felhozott és még el nem mullott, vagyis nem élynyült ásványi anyagokat elmullassák, porhanyósák, hogy a növénygyökerek könnyebben felhasználhassák.

Van még egy másik mód is, hogy miként boldoguljon a kis gazda az ilyen agyag alsó talajjal a nélkül, hogy fel kellene neki abból hozni csak valamit is. Ezt elérheti az altalaj porhanyító vagy turó ekekkel is. Nevezetesen a közönséges ekével megosináljuk az első barázdát, az altalaj porhanyítóval most belemelegítjük ebbe a barázdába és azt szépen felturátjuk, megporhanyítatjuk az ekekkel. — Ha ez meg van, akkor a közönséges ekével betakarjuk a második barázdát felszántása után az ily módon megporhanyított barázdát feketét. Ennek egyik roppant előnye az, hogy a növény gyökere behatolhat a mélységbe, a másik előnye pedig az, hogy a lehulló nedvesség a porhanyított altalajban a szárazság idejére szépen összegyűjthető.

Ha valakinek ilyen turó ekeje nincsen, akkor azt helyettesítheti egy közönséges ekével is, csak a kormányozást kell levenni róla. A gyárilag előállított altalaj porhanyító vagy turó eke természetesen jobb is könnyebb is, mint az ajánlott.

Ezek után áttérhetünk az állatok okszerű takarmányozására, melyhez ha szó íér valahol a világon, úgy az bizonyára itt a Bácskában van hol talán nem is jogos e kifejezés használata hogy takarmányozás, mert hiszen a buza polyvát és a szalma feléket, meg tengeri szárazat, alig lehet takarmánynak nevezni ha e kifejezésnek magasabb és nemesebb fogalmat kölcsönözünk, tekintettel arra, hogy a lónak, tehénnek, növendék marhának, ökröknek ez az egyetlen tápláléka, de még ez is csak szűk mértékben. Mit beszéljünk hát mi az okszerű takarmányozásról akkor bácskai gazdának? Hiszen ehhez első sorban az kellene, hogy tanítsuk meg a gazdát takarmányt termelni, de még előbb megyek és azt mondom, hogy világosságot kell előbb gyűjtanunk a sütefésgben tévedező gazda szemé elé, hogy ismerje meg azt, miszerint a takarmánnyal bevetett terület adja a legbiztosabb, a legnagyobb jövedelmet! Ők azonban úgy érvelnek, hogy igen ám de ha én luczernát, meg répát termelek, akkor kevesebb lesz a búzám és nem pénzelnhetek úgy, mintha a luczerna és répa helyébe búzát vetnék! Boldog Isten! milyen rövid látó a nép! Lehetségség, hogy az ily tudatlan gazda nevése előbb utóbb nyakába ne akassza a koldus tarisznyát! Az embernek el megy a kedve az ily körülalott elméjű néppel érintkezni s megmagyarázni neki azt, hogy ma már ne oda iparkodjék a valamire való gazda, hogy minél nagyobb területen állítsou elő búzát, hanem oda, hogy az adott kisebb területről állítsou elő minél több métermázsát, mert csak így fog olcsón termelni, csak így fogja elérni azt, hogy ott, hol eddig egy kalász termett, most már két kalász teremjen. — Ezt pedig másképp el nem érjük, mint úgy, hogy ha sok és jó takarmányt termelünk, sok és jó marhát tartunk, ezek után származik sok és jó trágya, ez pedig a föld termő ereje növelésére való.

(Folyt. köv.)

Kanizsai levelek.

Ó-Kanizsán, 1890. jan. 9.

III.

Az ó-kanizsai rom. kath. egyház képviselői tagjai legszebb és legfontosabb jogukat gyakorolták, midőn e hó 9-én d. e. 10 órakor tartott rendes közgyűlésen plebánost választottak. Az érseki hatóság az ó-kanizsai rom. kath. plebánosi állásra Fonyó Lajos kissemináriumi vicerektor, Lajta János ó-kéri plebánost és Márton Mátyas ka'ocuai szkegyházi hit-szónokot a tanítóképző intézet egyik jeles tanárát jelölte ki. A templomot leginkább látogató köz-

Lakosság és az iparos osztály Márton Mátyás mellett foglalt állást, míg a földbirtokos osztály Fonyó Lajost támogatta, ki 46 szavazattal az előbbi 30 szavazata ellenében névszerinti szavazás útján meg is választott. Kívánom, hogy szép állását hívei boldogítására a hozzá kötött reménynek megfelelőleg töltsse be.

* Zengjen a dal! E dallal nyitotta meg a szegedi polgári dalkör O-Kanizsán e hó 5. a helybeli dalegylet dal- és táncestélyét, mely inkább erkölcsi — mint anyagi sikerrel végződött.

A szép összhangzattal előadott dalokat a lekesült hallgatóság erősen tapsolta, némelyiket megújrafta. 42 napból álló farsangunkra igen sok táncvizigalom van már kitűzve, ilyenek a korházi bál, a két nőegylet táncestélye, a tüzoltók táncvizigalma, iparos bál s. t. b.

* Színészeink a szó legteljesebb értelmében komédiáznak, a meenyiben minden este komédiás — bohózatot — adnak. Ha pedig egyet gondolnak, a beinvitált publicum orra előtt bezárják a színház ajtóit. Különös eljárás!

Cucetator.

Vidéki levelezés

A maratonosi kath. Népkör múlt hó 29-én tartotta alakuló ülését. A nevezett napon bérhelyiségében (ifj. Biacs Andránál) d. u. 4 óra-
kor gyűltek egybe a kör tagjai. Elnöki megnyitó u.án a kör beszámolt a múlt egyleti évről s egyben h. elnök fölhívta a kört, hogy az üresedésben levő elnöki állást — mely t. Cziráki Zsigmond ur községünkől történt etköltözésével üresedésbe jött töltendő be, végül, hogy a tisztviselők működési ideje ezuttal lejárt és így ezek állása is betöltendő.

Igy Vágó János körelnök elnöklete alatt az elnöki állásra tiszt. Bus Jakab segédlelkész ur választott meg közfelkiáltással. Főtisztelendő Habram István ny. plebános urat pedig, a kör részére régebbi idők óta évenként adott szíves adományait megköszönve, most is, mint az előző években, tiszteletbeli elnökének választotta a kör.

A többi tisztviselők nev.: Bajzák Karoly alelnök, Sárkány Mihály jegyző és Kvisz Konrád pénztárnok közkívánatra meghagyattak állásaikban. — Könyvtárnoki állásra Fagyas Pál választott szintén közfelkiáltással. A fiatal, 16 éves kör részéről még annyit akarunk megjegyezni, hogy tekintettel arra, miszerint községünkben ily kevés lakosság közt három olvasókör van, a fentnevezett kör eléggé erősnek mutatkozik arra, hogy még igen sokáig fennálljon és gyarapodjék. Van tőkepenze mintegy 80 frt; járat 4 hetilapot és évenként könyvtárát is gyarapítja, így a múlt egyleti év alatt is 32 kötettel szaporodott a könyvtár. Adja Isten, hogy a közművelődés előmozdítására igen sokáig álljon fenn és gyarapodjék!

* Folyó hó 9-én községünk két újjászervezett esküdti állást töltött be. Az ugynevezett rendőri állás — mit eddig Lisity György, később ennek a Csonka-ügyben történt felfüggesztése után Velicskov Milivoi viselt — beszűntette és helyette két — egy belső és egy külső — esküdti állást szervezett. Ennek betöltéséül a fentirt napon délelőtt 9 óra-
kor a község tanácsstermében alszolgabíró ur elnöklete alatt egybegyűlt a képviselőtestület. Elnök megnyitás után felolvasta a folyamodókat. Az állást kérték: Lisity György, Velicskov Milivoj, Király István, Püspök István és Csonka János. A folyamodók közül 2 szerb és 2 magyarjku pályázó nev. Lisity, Velicskov, — Király és Püspök jelöltettek.

Ezután a választók és a képviselőtestület a községháza udvaron álltak föl. Elnök felolvasta a kandidáltakat és óriási többséggel megválasztott a külterületi állásra Velicskov Milivoj, a belső állásra pedig csaknem egyhangulag Király István. A két új esküdtnek szerencsét és kötelmeik teljesítéséhez erőt, egészségét kívánunk, mint olyanoknak, kik a nevezett állásra nagyon alkalmasak, minden ember bele nyugodhatik a választásba, mert — távol állván minden pártoskodástól — annyit mondtunk, hogy mindkét megválasztott erélyes és tisztá multu.

Velicskov Milivoj, mint biztos, eléggé hűségesen megfelelt eddig is hivatásának, (szidja is egy pár „szegény“, kiket megfosztott a böcsületes toszto-
gotatási hivataltól) tapintatos eljárásának köszönhető, hogy községünkben lelolyt őszi lopások tetesei

napfényre (jobban mondva sötétre) kerültek. Leg-
alább a községnek ez a meggyőződése.

Csak rajta urak, az új állásban lesz munka. Sok szerencsét!

Karikás.

Helyi és vidéki hírek.

— Szerb testvéreinknek boldog új-
évét kívánunk!

— Karton-bál A Z. I. nőegylet febr. 8-án, alapja javára karton-bált rendez, mely farsangi táncvizigalmink leglátogatottabbjának s legkedélyesebbjének ígérkezik. A hölgyek ez estélyen csak is karton ruhákban jelennek meg, mely kel-
mék Hirschenhauser H. és Brichta M. kereskedésében már is kaphatók. — Tekintve a jótékony czélt és az est. érdekes voltát, előre is felhívjuk arra t. olvasóközönségünk szíves figyelmét.

— Népszerű ember. Múlt szerdán a hid-
utczában, dél-felé egész bucsujárás volt. Ekkor tartotta ugyanis névünnepeét városunk egyik legnépszerűbb embere: Stévo bácsi, Lukácsévits István ur, adó-ügyi tanácsnokunk. A tisztelgők serege által hangoztatott jókívánatokhoz mi mindenben hozzájárulunk. Ad multas annos!

— Carneval. A Zentai Önk. Tüzoltó-Egylet f. év január hó 5-én tartott bálja minden tekintetben jól sikerült, a mi kiténik 1-ór abból, mikép a négyeseket több mint 80 pár tánczolta, — és továbbá a bevetelből a mely ez idén 186 frtot tett ki. A czél iránti tekintetből felülfizetni szívesek voltak: Gfrerer Miklós 20 frtot, Horovitz Lipót 3 frtot, Boromisza János, Dr. Flesch Miksa, Dr. Glücksthal Adolf, Hondl Győző, Schambach Emil, Klenóczky és Biro czég 2-2 frtot; Schwarcz Jakab, Kohn László 1-1 frt 40 krt; Zsarkó József 1 frt 20 krt; Szkossa Zoltán, (Szabadka) Venczel Dezső (Szabadka), Horovitz Adolf, Bakody Márton, Györgyovánszky György, Barány Pál, Lukácsévits István, Lukácsévits Ignátz, Branovacszy Milos, Papp Sebestyén, Erdélyi Lukács, Mayer József, Zettin József, Mester Lajos, Deutch Lajos, Elek János, Kozics Aladár, Horváth Gyula, Kraszl József, Hirschenhauser David, Véber Károly, Gubriczky János, Nagy József 1-1 frtot; Széchenyi István, Grekocsek Ede, Szalai Istváné, Rieger Alajosné 80-80 krt; Temesváry Sándor 70 krt; Lantos Ferencz, Hírkeez István 60-60 krt; Temesváry János, Keresztury Gyula 50-50 krt; és még sokan 40, 30, 20 és 10 krajczárokat. Fogadják a szíves felülfizetők kegyes adományukért ez uton is a tüzoltó-egylet parancsnokságának hálás köszönetét.

— Kasinó-bál. Szerdán, jan. 8-án folyt le a Z. kasinó-egyleti táncvizigalom, mely számra nézve nem felelt ugyan meg a hozzáfűzött várakozásnak, de fényre, eleganciára és kedélyességre nézve messze felülmulta múlt években tartott e nembeli mulatságokat, mely érdem a derék rendezőknek tudható be, kik Dr. Malosevits Istvánnal élőkön mindent elővéfettek, csak hogy a megjelent vendégek minél jobban s kedélyesebben találják magukat. A bál jövedelme, azaz hogy — a deficitje csak 30 forint. Micsoda ez 25 szál gavallér rendezőknek? Bagatell!

— Az ö-kanizsai izr. nőegylet alapja javára, jan. 18-án a nagyvendéglő dísztermében tartja ez idei zárkörti farsangi táncestélyét. Belépti díj: személyenként 1 frt. Kezdeté 8 óra-
kor.

— A jótékonyág angyalai. Ó-Kanizsán a keresztény nőegylet decz. 28-án tartotta alakuló és tisztválasztó közgyűlését. Miután itt kimutatott, hogy a gyűjtő iverken 12 alapító, 96 rendes és több pártoló tag van aláírva, a közgyűlés azonnal kimondotta végleges megalakulását és megválasztotta a tisztikart. Elnökké: özv. Mészáros Jánosné, alelnökké: Tóth Józsefné, jegyzővé: dr. Rozser Gyula, pénztárnossá: Rozser Gyuláné, választattak meg. Ugyanekkor megalakították a választmányt.

— Nemes buzgóság. Jedlicska Istvánné asszony a Z. I. nőegylet alapítókéjéhez 153 forintot gyűjtött. Sok ilyen lelkes nőt az egyletnek!

— Áldozatkészség. Petrovoszelló község képviselőtestülete elhatározta, hogy 26,000 forintot tanító-apáczá zárdát épített.

— Közledek hozzánk — az influenza. Szegeden az orosz-náthában mintegy 300 ember fekszik immár betegen. Könnyen megeshetik, hogy mikorára e sorok napvilágot látnak, akorra már Zentára is be lesz hurczolva e ragadós csunya betegség, mely — némely esetben — halállal is végződik.

— Hymen. Zenta legszebb, ifju hölgye, Zsarkó Hajnalka, tegnap esküdtött örök hűséget kínai tengerészeti vámigazgató hazánk hának Faragó Ödönnel. — Ez alkalomból első sorban a tisztelt örömszüllőknek kívánjuk lelkünk mélyéből azt, hogy Hajnalka leányuk jövő s hosszú-hosszu boldogságában leljenek némi vigaszt — a szomorú multért! Másodsorban pedig, a szív legtisztább érzelmével ohajtjuk, mikép a messzeségbe

indulandó ifju nő, a feleség, férje oldalán teljesen kárpótolva legyen minden itthagytott, drága, kedves emlékekért!

— Lemondás. Matkovits József, önk. tüzoltó egyletünknek több éven át volt fíradhatlan, áldozatkész, buzgó főparancsnoka, súlyos betegsége miatt — és így egyedül egészségi tekintetből — e díszes állásról leköszönt. A tüzoltó egylet sokat, igen sokat veszített benne. — Utódjául Rezsnyi Aurél, v. főkapitányt emlegetik.

— Rk. egyházképviseleti gyűlés. Végre tehát a kántor-ügy is rendezve van, úgy, hogy Zenta város I. kántora: Sztudényi Gyula. Ezt a végleges határozatot hozta a 8. közgyűlés, mit pedig 10-12 ember minden áron megakadályozni próbált. Sőt e csakély számu izgága képviselő között találkozott különösen e g y. kinek minden áron teljesen új v á l a s z t á s kellett volna. . . . Értjük! . . . Az egyszer nem sikerült a taktika! Látn-látn, üres maradt — a ládafia! . . .

— Súlyos csapás. Legderékabb szállási tanítóink egyike, Móra István, kitől már oly sok sikerült verset olvasott a közönség, mint bennünket értesítenek, nagy beteg, a mit, velünk együtt sokan, igaz részvétellel vesznek tudomásul. Ez az oka annak, hogy tiszt. barátunk már oly régen nem hallat magáról.

— Fényes elégtétel — az érdemnek. A Zentai Gazdakör-ben f. hó 6-án, vízkereszt napján d. e. 10 óra-
kor tartott közgyűlés, a gazdakör érdemes elnökének, Tóth Lajos gymu. tanár urnak benyújtott lemondása tárgyában, melyre az újévi felolvasási estély alkalmával két gazdaköri tagnak vele, mint köri elnökkel szemben tanusított tiszteletlen magatartása, meggondolatlan s illetlen kifejezése szolgáltatott alkalmat. — Ugy a gyűlés rendkívülsége, mint a köri elnök közszereletében, s tiszteletben álló egyénisége — ki, tagadhatlan, a kört pár évi buzgó működése folytán minden politikai és párt-állásoktól függetlenül jelenlegi állásában a viragzas magas fokára emelte, mely csakis az ő lelkiismeretes és fíradhatatlan munkálkodásának eredménye, — számos, száznál több köri tagot gyűjtött egybe. A közgyűlés megnyitása után, a felolvasott lemondás a közgyűlés részéről megilletődéssel vétetett tudomásul, mely után elsőnek Mikosevits József köri tag szólt, legnagyobb sajnálatának adván kifejezést a felett, hogy ily kérdéssel kell foglalkoznia a közgyűlésnek akkor a midőn épen Tóth Lajos köri elnök ur személye az, a kivel szemben kötelek tiszteletéről senki elnem felejtkezhetik, a kinek működése kel-
lőkép nem is méltányolható, s indítványára egyhangulag kijelentette a közgyűlés, miszerint benne teljes bizalmát helyezi, és lemondását nem fogadja el. Hogy pedig senki kihallgatlanul elne ítéltesék, az egész ügy egy 6 tagu bizottságnak adatott ki megvizsgálás és elbírálás végett. — Ezekután egy 7 tagu bizottság küldetett ki a végből, hogy a közgyűlésből tavol maradt elnököt a közgyűlésen való megjelenésre, s elnöki székének újból való elfogadására bírja; — mely küldöttsegnek csakugyan sikerült őt a közgyűlésen való megjelenésre bírni, a hol is Tóth Lajos ur a benne helyezett feltétlen bizalom, az oly nyiltan s pártatlanul nyilvánított tisztelet — és szeretetért — megalottan, érzelem és fenkölt eszmékben gazdag szavakban mondott köszönetet. Ezzel a közgyűlés az elnök sokszoros éltetésével befejeztetett. — Szóval Tóth Lajos ur megkapta azt, a mit megérdemelt: a fényes elégtételt!

— Modern ajánlat. A „Budapesti-aszfalt-
részevény társaság“ ajánlatot tett városi tanácsnuknál, hogy a gyalog járdákat aszfaltírozni hajlandó, a következő több feltételek mellett: Teljes elkészítése a járdáknak méterenként 4 forintba kerülne, mely összegért a társaság 1-ör 5 évig ingyen jótállást vállalna, és 2-or 5 éven tal 10 éven keresztül egy méter után 5 krj. lenne fizetendő a javításokért, ha arra t. i. szükség mutatkoznék. — Már most, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a rossz téglajárda métere 2 frt 5 krba kerül, mi 3-4 év alatt tökéletesen elpusztul, azt a fővárosi ajánlatot bizony nagyon kecségtető- és előnyösöknek kell mondanunk. E közérdekű ajánlatra előre is felhívjuk az intéző férfiak figyelmét.

— Kisderek órangyala. Pénteken, a heti vásár vége-felé egy iskolából hazamenő kis leánykát, egy sebesen jövő szán-fogat lovai leütötték lábáról s bekeverődött a lovak alá, szerencsére azonban az ijedségen kívül mi baja sem történt a gyenge kis gyermeknek, mert az állatokban volt-e annyi ósztón, vagy a kocsisban éberség, elég az, hogy rögtön, abban a pillanatba megállottak a lovak mihelyt a leánykát elgázolták.

— Új vasut. O-Becsétől Ujvidékig terjedő val-
előmunkálatait Gfrerer Miklós és Társai fogják végezni, mihez azonnal hozzá kezdenek, csak a zord idő megengedje. És ha az ág kiépül, vasutunk megszűnik zsákvonal lenni. Ennek pedig az lesz a következtése, hogy az állam rendszeres személyvonatokat fog járatni e pályán is. Ekkor hiszszük, vége lesz a mostani nyomoruságos állapotnak.

— Népoktatás. Szabadka népiszkoláit teljesen a kor szívnalára ohajtván emelni, a város tete-
mes anyagi áldozatok árán új osztályokat állít fel s úgy ezeket, mint a többiket is modern épületekbe fogja elhelyezni. A tervek már készen

is vannak, s mint bennünket értesítenek, tavaszkor hozzá kezdenek a nagymérvű építkezésekhez. Ó-Becse kath. felekezeti iskolaszéke szintén 4 új elemi osztályt fog felállítani, mert a meglevők túl-tömöttek. És — Zenta? Pató Pálkánt Eh, ráértünk arra még

— **Találós mese — nagy gyermekek számára.** Hogyan történhet meg az, hogy reggeli bériónk-, Ratkovits Ferencnek 3 hónap múlva 600 forintra kevesebb bankotája lesz! míg egyik városi képviselőnek f. é. január 5. óta ugyanannyi oszt. magy. ért. forinttal több pénze van? A helyes megfejtők között X. Y. N. Nem illik ez munkája fog kisorsoltatni. Kíváncsiak vagyunk, vajon Frankl Henrik a helyesen megfejtők között fog-e terelni? — Kis kíváncsi.

— **Csókai színészet.** Polgár tásulatától elmaradt (vagy elmaradtatott) két színész család (összesen 4 szál) consortiummá alakult és működését legott meg is kezdte — Csókán. Hanem bizony, hamar kimerült a műsor, no meg a — közönség türelme. Most itt látjuk ismét őket járn-menni, a mi pedig sajnálatos is, meg — szégyenletes is.

— **Takarékpénztár.** A „Zenta Vidéki Trk.” 1889. évi forgalma — mint a hozzájuk beküldött mérleg-jelentésből olvastuk — 2,289,919 frt 82 kr. volt, mely összegből tiszta nyereség gyanánt 7461 frt 29 kr. maradt a részvényeseknek osztalékul. Ez évi tiszta hasznót a választmány következőképen javasolta felosztani: 4% igazgatói jutalékra 208 frt 45 kr. 5% választmányi jutalékra 373 frt 6 kr. 1 1/2% felügyelő bizottsági jutalékra 111 frt 91 kr. 1% cégjegyzők 74 frt 61 kr. 2% nyugdíj alapra 149 frt 22 kr. Felügyelő biz. jegyzők tiszteletdíj fejében 4 db arany 24 frt Tartalék alapra 800 frt Külön tartalék alapra 600 frt. 1200 db részvény után 4 frt osztalék fejében 4800 frt. Jótékony célra: A zentai kórháznak ágyalaprú 10 frt. A zentai izraelita nőegyletnek 10 frt. A zentai I. nőegyletnek 10 frt. A zentai tűzoltó egyesület 2 legbuzgóbb tagjának jutalmazására 10 frt. A zentai gimnásium Arany János-féle stypendiumára 10 frt. A zentai elemi szegény iskolás gyermekek közötti kiosztásra 10 frt. Jutalmul az intézet összes tisztviselői és szolgálja közötti fizetésük aránya szerint 170 frt 4 kr. Összesen 7461 frt 29 kr. (Nagyon szívesen vennénk, ha többi helyi takarékpénztárak is beküldenék évi mérlegeiket. Had látnák s tudnák meg széles körben azt, mily penzforgalom uralkodik Zenta öt, virágzó pénzintézetében. Szerk.

— **Kárpótlás.** Baja város, a regalé megváltásának kárpótlása fejében 642,262 frtot kap a kincstártól.

— **Értesítés.** Több oldalról jövő tudakozódásra kijelentem, hogy a mult számban megjelent „Meggyónt gyermekölés” című újdonságot a „Zombor és Vidékéből” vettem át, vagyis e hirt helyi érdekűnek magyarázni teljességgel nem lehet. — Szerk.

V e g y e s e k.

Földünk népessége. Ditrési, berlini tudós tanár állította legalaposabban össze a földön lakó emberek számát. E szerint földünk népessége 1283 millió lélekre tehető, melyből esik Európára 272, Aziára 750, Afrikára 200, Amerikára 59 és Au ztráliára 2 millió lakos.

Drága a jó tanács. Beállit egy ember az ügyvédhez. — Ugyan tek. ügyvéd ur, egy kis jó tanácsra volna szükségem. Ha valakinek a kutyája megfojja a malaczatot, tartozik e az illető kárpótlással? Minden esetre legalább 10 forintot követelhet rajta. — Akkor hát kerek tíz forintot, mert épen az ügyvéd ur kutyája fojtotta meg a malaczatot, — nagyon jól van, kedves barátom. A most tartott ügyvédi tanácskozás díja 15 forint, eszerint még n. kapok magától öt forintot.

— **A gyermek szobából.** Laczikám, azt mondja a mama, hogy te tegnap megint rossz voltál. — Hagyd el, papám, hát nem épen tegnap mondtad Józsi bácsinak, hogy a nőeknek nem kell mindig hinni.

— **Lazító könyvek.** Egy megye egyik kerületének szolgabírája felszólította a községi előjáróságokat, hogy a kerületben állítólag elterjedt lazító könyveket konfiskálják s szolgáltatassák be Csaknén. valamennyi községből azonban azt jelentették, hogy ily könyveket nem találtak. Csak egyetlen egy előjáró állított be két hatalmas zsákkal, melyek könyvekkel voltak tele s a szolgabíró már előre örült az elismerésnek, a miiben sikeres működéséért fog részesülni. De csaknem megütötte a guta, amint a zsákokat fölbontva, azokban kétezerrel több — adókönyvet talált.

— **Az oktatás elemei.** Paraszt: „No Misi, mit tanulnál ma az iskolában?” — Misi: Hogy hogyan kell odatartani a kezemet, ha a tanító ur rá akar ütni.

— **Miert lett dr. Rósa életbalzsama** Fragner B. prágai gyógyszer-tárából valódi és mindenütt legjobban elismert háziszerré? A gyomor-megbetegedések és altesti bántalmak minden esetében tapasztalt kitűnő és elismerő levelek száma napról-napra szaporodik. Dr. Rósa életbalzsama az osztrák-magyar monarchia minden gyógytárában kapható.

— **Nagy veszteség emberéletben.** Emberek ezrei halnak meg naponta, mert elmulasztják apróbb bajok beállítását a szükséges intézkedéseket megtenni, és csak akkor látják a segély után, midőn a betegség már nagy mértékűt öltött, midőn már gyakran késő a segély keresése. — Az ember gyakran levertnek, fáradtnak és álmosnak érzi magát, hiányzik nála a munkakövé, az étvágy, nyelve meg van rakodva, szíve el van szorulva, fején nyomást érez, evés után savany képződik a gyomrában, dugulásban szenved és rosszul érzi magát. Ezen tünetmények leginkább az időváltozásokor, ősszel tavasszal jelennek meg és tekintetbe nem vétetvén, nem tulajdonítatik nekik fontosság, gondolva, hogy ezek idővel megszűnnek, nem véelve, hogy ezen jelenségek előhírnökei komoly és idült bajoknak. Valamely hathatós szer rövid idő alatt elenyésztené ezen gonosz előhírnököket és a testet rendes egészséges állapotba hozná, míg ennek elhanyagolása gyakran hosszú és nehéz betegségeket okoz és a segélyt lehetetlenné teszi. Ovakodjék tehát mindenki akönyvebb körjelek figyelembe vételét elmulasztani és főrekekdjék a helyes szer azonnal használatba venni és ez Varner Saf Curája, oly gyógyszer, mely oda hat, hogy az emberi test különféle szerveit ép állapotba hozza és tartja. Ezen gyógyszerből néhány üveggnek felhasználása sok nehéz és hosszadalmas betegségtől fog megóvni. Varner Saf Curája kapható minden nevezetesebb gyógytárban. Főraktár „Salvator” gyógyszer-tár Pozsonyban és Török József gyógyszer-tára Budapesten. Egy üveg ára 2 frt.

Irodaom.

— A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bátyáján: már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek, izlés nemesítésnek a zászlaját, most is, a midőn Brankovics György, jeles szerkesztése mellett már tizenkét edik évfolyamába lép a legelőkelőbb a legkitűnőbb írók, írók műveivel indul — a nemzeti-ségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rajként előzőnő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A „Képes Családi Lapok” munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Dalnady Győző, Temérdek (Jeszemsky Dániel), Lauka Guszláv, Brankovics György, Rudnyánszki Gyula, Pósa Lajos, Prém József, Dr. Sziklay János, Palágyi Lajos, Incédy László, Muray Károly, Méry

Károly, Petri Mór, Dr. Roditzky Jenő, Benitzky Bajza Kenka, Büttner Lina, Nagyvárady Mina, Kuliffay Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Fanghne Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karlovszky Ida, Harmath Lujza stb. stb. Vajjon ki eserélné fel ez előkelő szellemi kamatok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbé. — A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb, legváltozatosabb. Tartalmát az irodalom minden válfaját felöleli! képei a leghíresebb festők műveit mutatják be! „Hölgyek Lapja” című divat melléklete a legújabb divatképeket hozza, a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklete” három-négy eredeti regénnyel ajándékozza meg évenként előfizetőit. — „Zöldboritka” telve van mulattató apróságokkal talányokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak! — S a „Képes Családi Lapok” daczára sokoldalúságuknak, még is bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának, daczára gazdag tartalmának még is a legelőkelőbb szépirodalmi képes hetilap. Előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a „Regény melléklettel” együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. o. é. s a kiadó hivatal: Budapesten, nagykorona utca 20. szám melyhez az előfizetések legezelszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal.

Gazdasági és üzleti tudósítás.

Zenta, 1890. jan. 10.

Gabonáztelünk e héten még mindig lanya volt, mit nagy részben a vételkedv hiánya okozott. Főltűről az árak folytonos hanyatását jelezték, s így helybeli kereskedők igentartózkodók voltak a vásárlásban. Ma heti piacunkon a következő árak mellett kelték el a különféle gabonaműek: Buza 7.60-7.65; árpa 5.50-5.60; morzsolt kukorica 4.10-4.20; tavaszi átvételre 4.20-4.30. klgkint készpénz fizetés mellett. Zab épen nem hozatott piacra.

Felelős szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.

Kiadólaptulajdonos: SCHVARCH SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.



A londoni, párizsi, bécsi, badeni jockeyval kitüntetettek, vízi országos kiállítás 1885-1886-iki bécsi osztályú okmány; a gazdasági-egylet VI. lőte-nyeztsé) különmüncheni, hamburgi, club



tainak. Az elismerő írá 1886-iki ezer notáson diszokmány; kutyakiállítás első bécsi es. kir. mezőszakosztályának (a nős elismerése 1879 és 85-ben.

KWIZDA CS. KIR. SZAB. ÜDÍTŐ NEDVE

Mosóvíz lovak részére

Erősítésül szolgál nagyobb fűrésztások előtt és után, fűzomodások, az inak és izmok feszességéül stb. 1 üveggel 1 frt. 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhapora

lovak szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rendszeres adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táppor étvágyhiány, vérteljes esetében s a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kisdoboz 30 kr.

- Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.
- Kwizda Blistere, 1 tégely 3 frt o. é.
- Kwizda mirigy- és tögykenőcs, 1 tégelyvel 1 frt.
- Kwizda pók-fincturája lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.
- Kwizda gyógyopora baromfi számára 1 csomag 50 kr.
- Kwizda lópatkó-kenőcse, érdes és töredezett paták ellen, 1 szolence 1 frt 125
- Kwizda kutya-labdacsai, 1 dobozzal 1 frt.
- Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.
- Kwizda görcs-pilulái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pilszelence, 15 db, pilulát tartalmazva, 1 frt 60 kr., 1 karton, 5 db, pilulát tartalmazva, 60 kr.
- Kwizda erőtápláléka lovak és szarvasmarháknek, ládákban 6 frt és 3 frt, és csomagokban á 30 kr.
- Kwizda lábok-kenőcse lovak és szarvasmarháknek 1 tégelyvel 1 frt.

- Kwizda Phisic-ja hashajtószér lovaknak, 1 pilszelence 2 frt.
- Kwizda vérhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr.
- Kwizda sertésopora a hizás elősegítésére és a lefogótr állatok gyors fölségítésére. Nagy csomag frt 1.26t kis csomag 63 kr.
- Kwizda mosószappana a házi állatok bőrbetegsége ellen, 40 kr., 80 kr. és 1 frt. 60 kr.
- Kwizda sebbalzsama lovak és szarvasmarháknek, 1 üveggel 1 frt 25 kr.
- Kwizda gilisza-pilulái lovaknak, 1 pilszelence 1 frt 60 kr.
- Kwizda patkánymérge, patkány és egéirtő szer, 1 szál 50 kr.

Fent említett szerék valódi minőségben a legtöbb gyógyszer-tárban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók Tévedések kikerülése végett kéretik a közönség, hogy a vevésnél kizárólag Kwizda készítményeit kerje és a főntebbi védjegyre figyeljen.



KWIZDA köszvényfolyadék

rég kipróbált háziszér.

Ára 1 forint, Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

10-13.

Naponkint postaszéküldés a föletet: Kwizda Ferenc János, es. k. osztrák- és román-udvari szállító, kerületi gyógyszer-tárára által Korneuburgban Bees mellett. Főraktár Magyarországra részre Török József gyógyszerésznél Budapesten

Magyar Mercur

HITELES SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magánkötelezvényekről, vasuti, gőzhajózási és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.

SZAKIRAT BANK-, PÉNZ-, BIZTOSÍTÁSI ÉS VASUTI ÜGYEKRŐL.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 2 forint.

Kiadó és tulajdonos: LÖRY Jenő.

BUDAPEST.

Hatvani-utca 17. sz.

BUDAPEST.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által 1888. évi 80,753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium által 1889. évi 244. eln. sz. alatt, mint a magyar államban forgalomban levő és kisorsolás alá eső értékpapírok huzásainak eredményéről kellő tájékoztatást nyújtó sorsolási lap, az összes közhatóságok figyelmébe ajánlva.

XIII. évfolyam.

XIII. évfolyam.



Előfizetési felhívás!



A MAGYAR MERCUR

január 1-én tizenharmadik évfolyamába lép.

Ha valaki figyelemmel kísérte azt a fokozatos és céltudatos haladást, melyet lapunk tizenkét év alatt megtett, nem tagadhatja meg tőlünk elismerését; azt az elismerést, melyet a lankadatlan szorgalom, becsületes munka, tiszta szándék és önzetlen törekvés kiérdemelnek, és melyet nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 1888. évi 80.753/III. b. szám alatt és a nagym. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1889. évi 244. eln. sz. alatt kelt rendeletei is kifejeznek.

E miniszteri elismeréseket már jóval előbb megelőzte a nagy közönség elismerése, mert általában el van ismerve az, hogy a Magyar Mercur a legpontosabban megjelenő, legmegbízhatóbb és leghitelesebb sorsolási lap, és hogy magasan fölülte áll minden hasonnemű vállalatnak.

A múlt év óta lapunk alakja jelentékenyen megnagyobbodott, a beosztása célszerűen megváltozott és a mi a fődolog, lapunk már egy év óta rotációs gépen nyomatik, mint csak a legnagyobb napilapok, miből az a megbecsülhetetlen előny jut előfizetőinkre, hogy ez által lehetővé van téve az, hogy lapunk néhány órával a mindenkori huzások után már készen mehet a szelvény minden irányába, a mint tényleg lapunk egy-két nappal mindig előbb jelenik meg, mint bármely más sorsolási lap az országban.

A jövőre vonatkozólag, úgy mint eddig, ezentul is csak az lesz a főtörekvésünk, hogy azon az ösvényen haladjunk tovább, melyen eddig is haladtunk. Törekedni fogunk, hogy mindig többet és többet, jobbat és jobbat nyújtunk olvasóinknak.

A sorsolásokra, mint eddig is, kiváló gondot fordítunk és a számok revideálásának oly rendszerét léptettük életbe, hogy a sajtóhibák majdnem ki vannak zárva, de ha elvétve mégis csuszna be egy hiba lapunkba, azt a következő számban már helyreigazítjuk. A mindenkori sorsolások mellett közöljük mindig a hátralékosok, vagyis régebben kihuzott, de még fel nem vett kötvények jegyzékét is.

Ily módon, a ki lapunkat tarja, meg van óva attól, hogy károsodjék az által, hogyha a sorsolásokat nem nézte meg annak idején. Azonban ha bármi okból mégis kétségben volna valamelyik előfizetőnk az iránt, hogy sorsjegye vagy kötvénye nem-e sorsoltatott már régebben ki, annak egy egyszerű levelező lapon való megkeresésre bármikor a legkészségesebben és ingyen adunk felvilágosítást a szerkesztői üzenetekben és általában előfizetőink sorsjegyeinek és kötvényeinek revízióját ingyen és a legnagyobb készséggel eszközöljük.

A lap szövegének összeállításában az eddig követett rendszert fogjuk tovább fejleszteni és tökéletesíteni, Munkatársaink számát, kik közül már a múlt évben is találkoztak olvasóink Enyedi Lukács, Fenyvessi Adolf, Mudrony Soma stb. neveivel, új esztendővel kezdve újabb elismert szakérőkkel szaporítjuk, kik máris kötelező ígéretet tettek hogy gyakrabban fogják dolgozataikkal lapunkat megkeresni.

A biztosítás, közlekedés és minden egyéb közgazdasági, főleg pénzügyi kérdés úgy mint eddig, ezentul is gondosan összeállított külön rovatban tárgyalatik. Minden közleményünkben különös súlyt fektetünk arra, hogy a kérdés, melyet felvettünk, tisztán mindenki által érthetően és jó magyarsággal legyen megírva. Mi mindenkor mellőzni fogjuk az akadémikus fejtegetéseket és csakis a gyakorlati értékű közleményekre helyezük a fősúlyt.

A magyarosodásra is különös súlyt fektetünk. Eddig el volt árasztva az ország német, főleg osztrák sorsolási lapokkal, melyeket tizenkét éves fáradhatatlan munkával sikerült nagyjából kiszorítanunk. Fájdalom azonban, még mindig roppant nagy számban járnak hazánkba a külföldi német sorsolási lapok, melyeknek folytonos törekvése oda irányul, hogy a magyar értékek iránt rossz véleményt keltsenek. Sok tekintetben ez is oka annak, hogy államadóssági kötvényeink jobbára a külföldön vannak és mi a külföldnek kamatozunk óriási mértékben. Pedig mily óriási nemzetgazdasági hátrány hárul ebből hazánkra!

Különös súlyt fektetünk a szerkesztői üzenetekre, mely rovatban hasznos utbaigazításokat adunk a közönségnek mindenféle pénzügyi és általános üzleti vagy gazdasági természetű kérdésre. Bármely szakmákba vágó kérdésekre itt készséggel és díjmentesen adunk felvilágosítást.

Különös figyelemmel fogjuk tárgyalni a vidéki pénzügyi kérdéseket is, mint a melyek a nemzeti vagyon igen tekintélyes részét képezik.

A jelentékeny gyarapodás dacára, melyen lapunk átment, előfizetési ára marad a régi. **Budapesten házhoz hordva vagy vidékre postán küldve, egész évre 2 forint.**

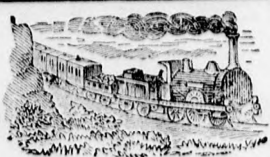
Oly csekély ár ez, melynél kevesebért már lehetetlen megbízható lapot nyújtani, a mint hogy azok a sorsolási közlönyök, melyeket még olcsóbb áron kínálnak, nem egyebek haszontalan papirszeleteknél melyekre hibás és megbízhatatlan számok vannak nyomtatva.

Uj előfizetőinknek január 1-éig díjmentesen küldjük a lapot.

A MAGYAR MERCUR szerkesztősége és kiadóhivatala.

(Budapest, Hatvani-utca 17. szám.)

Vasuti me-



netrend.

Szabadka	450	351	Ó-Becse	500	412
Verucies	520	423	Petrovoszello	530	444
Ó-Kanizsa	512	415	Moholy	520	506
Bogaras	606	511	Ada	605	524
Zenta érkezés	634	539	Zenta érkezés	639	558
" indul	709	559	" indul	659	615
Ada	748	638	Bogaras	734	631
Moholy	806	656	Ó-Kanizsa	800	717
Petrovoszello	828	718	Verucies	822	739
Ó-Becse	855	745	Szabadka	849	800

Zenta	644	Szeged	231
Adorján	714	Röszke	310
Ó-Kanizsa	749	Horgos érkezés	321
Martonos	808	" indul	331
Horgos érkezés	829	Martonos	357
" indul	839	Ó-Kanizsa	429
Röszke	858	Adorján	457
Szeged	923	Zenta	525

ÁRAK: ZENTÁRÓL SZÁMITVA.

Ada	-80	-50	-30	Moholy	1-	-60	-10
Adorján	-60	-30	-20	Ó-Becse	190	120	-80
Petrovosz.	140	-80	-60	Ó-Kanizsa			
Bogaras	-60	-10	-30	zalai száll.	110	-70	-40
Horgos	180	140	-70	Ó-Kanizsa	110	-70	-10
Martonos	140	-80	-60	Szabadka	2-	120	-80

*Az aláhuzott percek az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő időt jelentik.

Hirdetések.

ÁRPÁSY GYÖRGY

szabadkai utcában levő,
és két utcára szolgáló

korcsmahelyisége

istálló és kocsi-fészerrel
ellátva
haszonbérbe esetleg számadó vendéglősnek kiadó.

A PÓSTA UTCÁBAN.

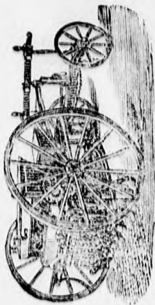
A Mihalkovits-féle házban,
közvetlen a főtér mellett
egy udvari lakás

**3 szoba, konyha,
éléskamra, padlás és
fáskamrával**

továbbá egy udvari
nagy magtár

f. évi Sztgyörgy naptól kezdve kiadó.
Bővebb értesítés nyerhető

Özv. Mihalkovits Istvánné,
a háztulajdonosnő.



REISENZAHN ANT.

gazd. gpgyár

Budapest, Váci körút 80.

SORVETŐGÉPEK

Az igen t. gazdaságos és különös figyelmébe ajánlom kitérő minőségű

Hungaria- és Patria-sorvetőgépeimet

legújabb szerkezetben. Továbbá egyetem és mélyszántó

ACZÉLEKÉIMET,

valamint

ÖSSZES GAZDASÁGI GÉPEIMET,

legjobb kivitelben eredeti gyári áron.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható képviselők kerestetnek.

2-10.

Gyors s biztos segítség gyomor bajok s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életmedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a leg gondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felbűfögés, vértelenség, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Hy kitérő hatású következtében ezen életbalsam egy helyszereplő, megbízható házi szerévé lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinél végtel rendelkezésre állnak.



Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általán az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalsam” minden üvegecskéje kek burkolva van csomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszerárúházból. FRAGNER B. Prága 205 - III.” nemet, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felcín pedig az ide nyomott védjegy látható.

FRAGNER B.

Védjegy. Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő gyógyszerárúháza, Prágában 205 III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerárúháza, Király-utca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszerárúháza a Városház-téren. Az osztr.-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszerárúháza van raktár ezen életbalsamból. Ugyanott kapható:

„prágai általános házi-kenőcs”,

1500 ezer hályanítokozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyulladások, sebek és gennyesedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emelő gyulladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kele Ezen kenőcs bizonyos esetekben használható a női emelő gyulladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kele Ezen kenőcs bizonyos esetekben használható a női emelő gyulladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kele



Óvás! Mintán a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kek kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható - burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyosabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehezhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben

„Singerstrasse 15 sz. Zum gold. Reichsapfel”

Vértisztító labdacsokek előtt egyetemes labdacsokek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben a labdacsokek csodás hatásukat bizonyították.

Evtizedek óta ezen labdacsokek általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt s alig akad család, melyben ezen kitérő házi szerből ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacssal 21 kr., 1 tegeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utávet mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tegeres labdacso 1 frt 25 kr., 2 tegeres 2 frt 30 kr., 3 tegeres 3 frt 35 kr., 4 tegeres 4 frt 40 kr., 5 tegeres 5 frt 20 kr., 10 tegeres 9 frt 20 kr. (1 tegeresnél kevesebb nem küldetik szét).

Kéretik határozottan Pserphofer J.-féle vértisztító labdacsokokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserphofer J. névaláirással el legyen látva és pedig ve-res nyomásban.

- Fagy-balsam, PSEPHOFER J.-től 1 tégely 10 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
- Keskeny utifü-nedv, hurut, rekedtség, göresköhögés stb. ellen, 1 paluczk 50 kr.
- Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.
- Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.
- Golyva-balsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
- Elet-esszencia (prágai cseppek), üvege 22 kr.
- Angol csoda balsam, 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.
- Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.
- Tannochin-hajkenőcs, PSEPHOFER J.-től a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelence 2 frt.
- Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult házi szer. Egy tégely 50 krajczár, bérmentes megküldéssel 75 kr.
- Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-től. Kitérő házi szer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő czikk kívánatra pontosan s legutányosabban beszereztetik.



Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendelések-nél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legezelszerűbben postautalvány mellett, a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.